

Aan

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Minister voor Rechtsbescherming
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
T.a.v. _____, Directeur
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Zuidland, 11 juli 2022

Onderwerp: *Reactie Beroepsvereniging Bewindvoerders Wsnp (BBW) op consultatie amendementen bij Wetsvoorstel wijziging Wsnp (35915), dd. 23 juni 2022*

Geachte minister voor Rechtsbescherming,
Geachte _____,

Geachte directeur Wetgeving en Juridische Zaken,
Geachte _____,

De beroepsvereniging van Wsnp-bewindvoerders (BBW) dankt u vriendelijk voor uw verzoek om op de ingediende amendementen op het wetsvoorstel tot wijziging van de Wsnp te reageren. Wij ervaren dit als zeer verfrissend en geven graag onze visie op de voorstellen. Hieronder vindt u puntsgewijs onze reactie.

Ad II a: verruimen toelatingsgrond

Op dit moment is het juridisch zo geregeld dat zonder verklaring dat de schuldenaar tevergeefs pogingen heeft ondernomen om met zijn schuldeisers tot een minnelijk vergelijk te komen, de wettelijke schuldsaneringsregeling niet van toepassing kan worden verklaard. Dit is in voorkomende gevallen te beperkend en niet bevorderlijk voor een schuldenoplossing. BBW ondersteunt dan ook het voorstel dat voortaan uit de verklaring moet blijken dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot een oplossing voor de schulden te komen. Dit opent meer dan nu het geval is de mogelijkheid om zonder een minnelijk traject een beroep te doen op de Wsnp. Tijd en stress die bespaard kunnen worden door een bij voorbaat kansloos minnelijk traject over te slaan is uiteraard ten gunste van zowel burger, schuldeisers en eventueel andere betrokkenen.

Of gemeenten in de praktijk door deze wijziging meer burgers richting de Wsnp zullen begeleiden is echter de vraag. De Nationale Ombudsman concludeerde in zijn rapport *Hindernisbaan zonder finish* al dat burgers niet altijd worden voorgelicht over de mogelijkheden van de Wsnp. Of soms schildert een schuldhulpverlener de Wsnp ten onrechte af als een kansloze optie. Ook krijgen burgers niet altijd begeleiding bij het indienen van een Wsnp-verzoek. Gemeenten behoren in de toeleiding naar, tijdens en na het Wsnp-traject professionele ondersteuning aan te bieden.

Ad II b: schrappen tienjaartermijn

Bij de wetswijziging van 2008 is de facultatieve weigeringsgrond van een eerder schuldsaneringsregeling binnen tien jaar voor indiening van het verzoekschrift omgezet naar een imperatieve. De rechter *moet* het verzoek afwijzen. Het gevolg is dat burgers nu een te lange tijd moeten wachten op een oplossing van de schuldenproblematiek. Na een mislukte Wsnp is immers doorgaans ook geen andere regeling mogelijk. BBW ondersteunt dan ook het voorstel om in plaats van de huidige afwijzingsgrond een facultatieve afwijzingsgrond in te voeren bij een eerdere Wsnp binnen drie jaar.

Ad II c: verkorten duur Wsnp-traject

BBW vraagt zich af voor welk probleem het halveren van de duur van de Wsnp een oplossing is. Volgens BBW is het probleem dat te weinig mensen de weg naar een minnelijke of een wettelijke schuldregeling weten te vinden. De beroepsvereniging deelt de mening van de indiener dat het nu te lang duurt voordat een schuldregeling start. BBW vindt dat de oplossing moet worden gezocht in het verkorten van de duur van het *gehele* traject van aanmelding tot schone lei. Daarbij kan worden gediscussieerd over de duur van de feitelijke schuldregeling.

Ad II d: wijzigen ingangsdatum Wsnp

BBW is geen voorstander van het idee om het Wsnp-traject al aan te laten vangen op het moment dat de gemeente de buitengerechtelijke schuldregeling is gestart. Bij de start van de Wsnp kunnen schuldeisers hun vordering alleen nog verhalen door deze ter verificatie aan te melden bij de Wsnp-bewindvoerder. Zo vervallen gelegde beslagen, verrekening is nog slechts beperkt mogelijk en stopt de berekening van rente. Verder is huurachterstand geen grond meer voor ontbinding van de overeenkomst en mag een ontruiming niet meer worden uitgevoerd. Een minnelijk traject kent deze waarborgen niet. Dat kan leiden tot een ongelijke uitkomst voor de burger en voor de schuldeisers. Bovendien is in het voorstel niet geregeld op welke termijn de gemeente de burger moet doorgeleiden naar de Wsnp. Dat werkt rechtsongelijkheid in de hand.

In dit kader zou BBW wél willen pleiten voor de mogelijkheid tot verkorting van de looptijd van de Wsnp, voor de duur waarvan de rechter-commissaris oordeelt dat een voorafgaand buitengerechtelijk traject aantoonbaar volwaardig is doorlopen. Hierbij kan worden aangesloten bij de criteria op basis waarvan een faillissement kan worden omgezet naar een Wsnp (solliciteren, informeren, afdragen en geen nieuwe schulden maken). Met dien verstande dat de korting niet kan resulteren in een looptijd welke korter zal zijn dan 13 maanden, om de informatiepositie in de executie te waarborgen. Door het buitengerechtelijk traject en de Wsnp op deze manier te laten aansluiten zal de inhoud en kwaliteit van beide trajecten beter op elkaar worden afgestemd en ontstaat er een betere samenhang tussen beide. De algehele wens om schuldtrajecten te verkorten wordt hiermee op een juridisch correcte wijze beantwoord.

Ad II e: beschermingsbewind beleggen bij gemeenten

Op 8 juni jl. onderschreven alle voorzitters van de branche- en beroepsverenigingen van beschermingsbewindvoerders en Wsnp-bewindvoerders gezamenlijk met de directeur van SchuldHulpMaatje een [artikel](#) van Zelf waarin wordt betoogd dat een gemeentelijk monopolie op beschermingsbewind en schuldhulpverlening onwenselijk is. Kort gezegd, een monopoliepositie verhoogt zelden de kwaliteit, verlaagt niet de kosten en draagt niet bij aan een doeltreffende oplossing voor schulden. Geef de burger keuzevrijheid, geef hem regie en geef hem perspectief.

Ad III f: proefproject ondersteuning Wsnp-bewindvoerder bij het opstellen van een toelatingsverzoek

BBW is van mening dat er voor de burger naast de gemeentelijke schuldhulpverlening een volwaardige secundaire route moet zijn voor het regelen van zijn schulden. Juist in een tijd waarin de schuldenproblematiek alleen maar groeit is het alle hens aan dek. Daarnaast moet de burger de mogelijkheid krijgen om een second opinion te vragen aan een deskundige derde als hij vastloopt in de gemeentelijke schuldhulpverlening of in het schuldenbewind.

Op grond van artikel 48 Wet op het consumentenkrediet is het onder meer Wsnp-bewindvoerders toegestaan om schuldbemiddeling uit te voeren. In tegenstelling tot de gemeentelijke schuldhulpverlening is de bekostiging van deze werkzaamheden echter niet geregeld. Kort gezegd: Als de gemeente minnelijk schulden regelt, dan is daar budget voor. Als een Wsnp-bewindvoerder minnelijk schulden regelt, is dat vrijwilligerswerk. De BBW pleit dan ook voor een meer structureel karakter van de pilot, met een toevoeging op grond waarvan zowel de kosten van een minnelijke schuldregeling als de kosten van de indiening van het verzoekschrift Wsnp worden vergoed. Tevens moet het mogelijk zijn dat de burger een toevoeging krijgt voor de kosten die zijn verbonden aan een second opinion.

Ad III g: extra ondersteuning tijdens het Wsnp-traject

Vanwege het hoge slagingspercentage van de Wsnp (94% van de trajecten eindigt met schone lei) kan worden gedacht dat (meer) ondersteuning niet nodig is, maar volgens de BBW moet het uitgangspunt zijn dat de ondersteuning in het wettelijk traject gelijk is aan het minnelijk traject. Te veel nog is de overgang van een mislukte minnelijke regeling naar een Wsnp een waterscheiding. De burger heeft behoefte aan dezelfde inzet van ondersteunende maatregelen in beide trajecten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan budgetbeheer, beschermingsbewind, maatschappelijk werk, maar ook nazorg. De Wsnp-bewindvoerder moet als casemanager namens de burger in de Wsnp een beroep op deze middelen kunnen doen.

Geachte heer Weerwind,

Als afsluitende boodschap geven wij u graag mee dat een betere aansluiting tussen het minnelijke en het wettelijke traject niet alleen gezocht moet worden in verbeteringen van de *instroom* in de Wsnp. Vanzelfsprekend zijn er verbeteringen mogelijk en zoals u leest onderschrijft BBW een groot deel van de voorgestelde wijzigingen. Voor een goede doorstroom is echter ook een betere *uitstroom* uit het minnelijk traject nodig. Daartoe heeft BBW eerder voorstellen gedaan. Wij hopen dat u samen met uw collega, minister Schouten - met oog voor het hele veld - zorgt voor een betere doorstroom van Msnp naar Wsnp. Te denken valt onder andere aan een maximale termijn voor het minnelijk traject.

Wij danken voor uw aandacht. Vanzelfsprekend zijn wij beschikbaar voor een nadere toelichting.

Met een vriendelijke groet,

Namens het bestuur van BBW,

Voorzitter